

[C. J. F. Sven.]

blot kan sige: Ja, om der kommer 40 Mill. Kr. af det ene Laan eller 40 Mill. Kr. af det andet Laan paa Markedet, det maa være „eins Bier“. Thi det, det kommer an paa, det, der er Pointen i Sagen, er, at den Laanetype, som Borgerlaanet indførte, var af en helt anden og for Laangiverne langt behageligere Form, idet for det første Renten var 6 pCt., saa var der yderligere Kursen, og endelig var Laanet uhyre kortfristet. Dette bevirker, at der sker en almindelig Nedgang, en Trykning af Obligationskurserne, i hvert Fald en større Trykning, end der vilde være sket, hvis man havde bragt det tilsvarende Beløb paa Markedet klausuleret paa en lignende Maade som de tidligere Laan og til en Rente, der ikke var saa eksorbitant som i nærværende Tilfælde. For øvrigt er der ikke blot — men det gik den højtærede Minister udenom — Tale om Hensynet til Obligationsmarkedet og den Trykning, der uvægerligt vil ske, men der er ogsaa det at bemærke, at hverken Banker eller Sparekasser i dette Øjeblik er særlig ivrige efter at komme af med de Indlaansmidler, de har, og hvorfra skal Pengene komme andre Steder end fra Banker og Sparekasser? Og de Ulykker, det kan volde, at de likvide Midler trækkes fra disse Institutioner, saaledes at de bliver nødt til at lade det gaa videre og opsigte deres Laan hos de forskellige erhvervsdrivende, Landbrugere, og hvem det kan være, disse Ulykker kan blive til en langt større Katastrofe.

Naar endelig den højtærede Minister mente, det var noget nyt, at jeg ikke vilde gøre Grundejerinteresser gældende, maa jeg kvittere for denne Venlighed, idet jeg skal gøre opmærksom paa, at den højtærede Minister vil have særdeles vanskeligt ved at dokumentere nogen Lejlighed, hvor jeg har gjort specifikke Grundejerinteresser gældende. Nej, jeg gør som mit Parti Samfundsinteresser gældende, og det er beklageligt, at den højtærede Minister og det Parti, han tilhører, aldeles ikke kan komme ind i en anden Tankegang end den, at man selvfølgelig gør specifikke Interesser gældende, naar man staar op og forfægter et Standpunkt: der ligger en eller anden lille beskidt „Interesse“ i Baggrunden. Det gør der altsaa ikke; det er ud fra en almindelig Samfundsbedømmelse, mit Parti har taget den Stilling, det har taget.

Indenrigsministeren (Dahlggaard): Jeg maa tage Grundejerne i Forsvar overfor det ærede Medlem Hr. C. J. F. Sven. Der er virkelig ikke nogen som helst Grund til

at betegne Grundejernes Interesse som en eller anden „beskidt Interesse“. Grundejernes Interesser er akkurat lige saa hæderlige, selvfølgelig, som alle andre Interesser, naar de i øvrigt fremmes paa hæderlig Maade. Derfor maa jeg ogsaa sige til det ærede Medlem, at jeg havde slet ikke tænkt mig, at jeg paa nogen Maade fornærmede det ærede Medlem ved at antyde, at det ærede Medlem repræsenterede Grundejerne. Jeg troede i og for sig, det var noget tiltalende for det ærede Medlem. Men hvorvidt det ærede Medlem gør det eller ikke, kan for saa vidt i denne Forbindelse være lige meget; eet er i hvert Fald givet, at man kender jo altid Røsten, og jeg har aldrig taget fejl af det ærede Medlems Røst paa disse Omraader, naar disse Ting var for her i Rigsdagen, og naar der har foreligget Spørgsmaal om Grundejernes Interesser og Særinteresser overfor det øvrige Samfund i saadanne akutte Situationer som den, vi i Øjeblikket er inde i. Dette beror naturligvis paa et subjektivt Skøn, og det er altsaa mit Skøn.

Maa jeg dernæst sige til det ærede Medlem, at han kan for saa vidt have Ret i, at man kan ikke, naar der er Spørgsmaal om Belastning af Laanemarkedet, akkurat sammenligne bestemte Laan med ens store Beløb og sige, at de virker ens paa Laanemarkedet. Men hvis man endelig skulde drage det frem i Forbindelse med Borgerlaanet, da maa jeg rigtignok sige, at det vil være i Favør af, hvad jeg tillod mig at sige før; thi det er ganske givet, at hvis de 24—25 Mill. Kr., der ellers vilde være blevet kastet ud af Københavns Kommunes Obligationer, var kommet, vilde det have virket i langt højere Grad svækkende paa Obligationsmarkedet end det Borgerlaan, der blev tegnet, idet dette Borgerlaan tilkaldte helt andre Kredse af Befolkningen end de Kredse, der ellers i Almindelighed køber Obligationer. Det er Sagen.

Det ærede Medlem Hr. C. J. F. Sven har Ret i, at i mit Ændringsforslag sættes der ikke nogen Grænse for, hvor meget Kreditforeningerne skal kunne udstede; det er altsaa overladt til Kreditforeningernes eget Skøn at bedømme, hvad Markedet vil kunne taale. Og dette Ændringsforslag er stillet under Hensyn til de Bemærkninger, der fremkom fra Oppositionen netop under første Behandling. Men det, der ved Statsinitiativ vil kunne bringes i Omløb, er kun de 10 Mill. Kr.; det er Grænsen.

Maa jeg dernæst takke det ærede Medlem for den Overbærenhed, hvormed han behandlede mit Kendskab til de Forhold,